

Forfatter: Ewald, Johannes

Titel: FØRSTE OPTRIN

Citation: Ewald, Johannes: "FØRSTE OPTRIN", i Ewald, Johannes: *Johannes Ewalds samlede skrifter*, Gyldendal, (1969), s. 117. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-ewald04val-shoot-idm139761564103968.pdf> (tilgået 27. september 2021)

Anvendt udgave: Johannes Ewalds samlede skrifter

|c

FØRSTE OPTRIN

BÜRGERSCHRECK. BISTER. RECHTBRUDER OG KLAPHANNS

(De sees siddende ved et Bord, med Viinflasker og Glas for dem.)

|x

BÜRGERSCHRECK

(Til Bister.) SA Broder! - klink! og høit! - stem i med Løve-Toner! -
Høit! -længe leve vi, den fine Smags Dragoner! -
Døe den, som trodser os! døe hver Coleurdeloup! -
Døe hver en Pibere! - - - - Hvad Fanden, sover du? -

|x

BISTER

Ha! -jeg er stum af Harm, - at mangen Bog-Orm vover,
At tænke for sig selv - det undres ingen over -
Det var ja der' Natur, og naar misundte vi
En Muldvarp, en Pedant, det Støv han roder i? -
Hvad er vel Hierne-Spind mod galoneerte Hatte? -
Og lad dem i der' Krog forkradse sig, som Katte! -
Og skrige - den er gal - den væver - den har Ret! -
Saa Broder, faae den Skam, der skal fortryde det! -
Men - at de offentlig, og paa Parterrets Bænke -
Fordømt - saa nær ved os, tør sige hvad de tænke - 118
Ret give Tonen an - og lade sig forstaae,
Med Mishag eller Roes, før vi har tænkt derpaa! -
At en, som til sit Neb er fuld af græske Gloser,
Tør derfor sige, hvad han laster eller roser,
Og - som vi ei var hos - og selv slaae Lyd til Krig!-
Det Broder Bürgerschreck, kan evig ærgre mig. -
Gid Fanden tage mig, og hans Journal tillige,
Om jeg forstaaer et Ord, af alt hvad han vil sige! -
Hvad er Dramatisk? - Ha! - det være Fuchsers Sorg! -
Sligt, Broder, har vi glemt - du veedst - i Meklenborg -
Hvem veed? - Hvad er det Snaus? - *(Til Rechtbruder.)* Siig frem! -

|x

RECHTBRUDER

Ret Broder Bister! -
Spot kun! - Jeg bander selv den evige Magister -
Hvor nær den græske Hund - min stakkels Podex fandt;
Hvor nær han havde gjort mig til en lærd Pedant. -
Det er mig, som en Drøm - jeg siger det med Skamme -
Jeg troer, Dramatisk og Grammatisk er det samme,
Som man med meer kan see, af Verba Stephani! -

|x

BISTER

O tie for Himlens Skyld med det Pedanterie! -
Græsk er mig Gift og Pest - - *(Til Bürgerschreck.)* Klink Broder! -

|x

BÜRGERSCHRECK

Paa Parole.
Rechtbruder lugter og forbandet af sin Skole! -
Hans Lærdom dræber en - - - - *(Han klinker med Rechtbruder.)*
Sa døe Gram -

|x

RECHTBRUDER

mattica! -

|x

BÜRGERSCHRECK

Hør atter! - Fanden veed, hvor han kan faae det fra!- 119
Dog falder et mig ind - hvad Brødre, om vi satte,
For Spøg, Rechtbruder ud paa disse græske Katte? -
Parbieu en artig Jagt!

|X

KLAPHANNS

Ha bravo! -

|X

RECHTBRUDER

Du har Ret.-
Men, schlag das Wetter drein, om jeg fordrager det! -
Forstaaer du mig? -

|X

KLAPHANNS

Encore.

|X

BISTER

For Fanden! -

|X

BÜRGERSCHECK

Nu - jeg Vilde,
At denne Viin blev Gift, om det var meent saa ilde! -
Men seer I - Blod er Blod - gik vi lemfeldig frem,
Og viiste dem en Lærd, som kunde feie dem -
Som raabte kun paa Græsk: Dum-Hoved hold din Pibe! -
Hvad gielder, at de saa blev heslig bragt i Knibe? -
Hvad, om vi lod dem kun saa hemmelig forstaae,
At vi var Lærde nok, naar det kom an derpaa? -
Thi, Brødre - alt om alt - hvor mange Lorbær henter,
En Helt, som en af os fra lurvede Studenter? -

|X

RECHTBRUDER

Nei, du har Ret deri -

|X

BÜRGERSCHECK

Hvad tabte vi? - Hvad, om de peeb i Fred? -

|X

RECHTBRUDER

Parbleu! - jeg troer, jeg piber med! -

|X

BÜRGERSCHECK

Som om vi leiedes! - det er en Skam for Fanden,
At trække Sværdet for en Bog-Orm mod en anden! - 120
Det er en Cavailler vel magtpaaliggende,
Om der er Sands og Smag i en Comoedie! -
Naar jeg betænker ret - Gotts Blitz! - Hvad vil min Pige? -
Hvad vil min Onkel Trumpf! - Hvad vil Græv Schnurbart sige, -
I Fald de drømmer om, at vi maaskee forstaae
Et Ord af alt det Væv vi slaaes og bande paa? -
Først Kurven var mig vis - Og Trumpf den gamle Puger,
Vil lukke Pungen til de første fire Uger! -
Og Schnurrbart! - »Pfui, den Krig! - hvor lugter den af Blæk! -
»Hvor borgerligt! - gemeent! -«

|X

RECHTBRUDER

Ret Broder Bürgerschreck! -

|X

BISTER

Nu Himmel! - Jeg har taugt - ha! - hvi jeg ikke trykker
Mit Glas? Og knuser det i Millioner Stykker? -
Ha, hvi jeg ikke slaaer Viin, Flasker, Stoel og Bord,
Ti tusind Mile ned i den fordømte Jord? -
Saa Bister! - det er Tid - lad hvert et Blæk-Horn vove,
At foreskrive dig, og hele Verden Love! -
Lad hver en Skoele-Orm kun dristig sige dig:
Det vil jeg pibe ud; thi det mishager mig! -
Ha Himmel! - Før forgaae Studenter og Soldater! -
Før tage Fanden selv Parterre og Theater! -
Før gid jeg blive Græsk, før jeg fordrager det! -
Hvad? - Bister en Cujon? -

RECHTBRUDER

Ret Broder, du har Ret! -

BISTER

Men du, Hr. Bürgerschreck! - at prale, bande, drikke, 121
Gjør ingen Helt endnu - og andet kan du ikke! -
Men om du skeiter ud, saa denne - - (*Han peger paa Kaarden.*) det er reent -

BÜRGERSCHRECK

Nu Broder! - paa min Siel! - det var ei ilde meent! -

BISTER

Og Klaphanns? -

KLAPHANNS

Denne Haand, den føler det desverre;
At jeg i femten Aar har klappet paa Parterre;
Døm, om jeg skaaner den; og om den hviler nu;
Da Klap er Dolke-Stik for hver Coleurdeloup? -

BISTER

Saa Brødre! - Bürgerschreck, hvortil den tvungne Latter? -

BÜRGERSCHRECK

Hvor skal vi prelle dem! -

BISTER

Nu kiender jeg dig atter -
Hør! - troer du, at jeg har Forfatteren saa kiær,
At jeg af Venskab tog mig denne Sag saa nær? -
Hvad? - Eller troer du, at jeg blev hans Vaabendrager,
Fordi hans - - hvad det er - hans Efterspil behager? -
Nei! - lad det være skiønt! - Hans Ret lad være størst! -
Men, om det faldt mig ind - Parbleu! - saa peeb jeg først! -
Men først! - min Broder - først! - thi mig og os tilkommer,
Den Ret i slig en Sag, at være første Dommer. -
Lad En kun reise sig, og sige derimod! -
Ha! - jeg forstaaer min Stok - og denne Prygl er god! -
Lad Stykket være mat, og uden Sands og Orden,
Af alle Skuespil, det dummeste paa Jorden! -
Galt eller ypperligt - det være født af Had, 122
Af Hævn, af Billighed, og Himlen veed af hvad! -
Hvad bryder jeg mig vel, om slige Bagateller? -

BÜRGERSCHECK

Jeg tænker ei derpaa. -

|X

KLAPHANNS

Jeg paa min Siel ei heller. -

Jeg klapper lige fuldt. -

|X

RECHTBRUDER

Ja, Broder du har Ret! -

|X

BISTER

Men lad dem knye derom! - ha! - lad dem vove det! -

Hr. Bog-Orm - fra vort Vink skal du ærbødigt hente

Tilladelse til sligt! - saa længe skalt du vente! -

Og om vi fløite saa engang for Tidsfordriv;

Pivsaa! - piv hvem der vil! - og hele Verden piv!-

Skienk Broder! -

|X

BÜRGERSCHECK

(Han tager til Flasken og finder at den er tom.) Viin Hr. Vert! -

|X

KLAPHANNS

Jeg tømmer alt min anden. -

|X

BISTER

Ha, naar du har din Haand, hvad bruger du Forstanden? -

Herr Wirt! - zum Wetter! - Hei! - har Fanden havt sit Spil,

Og pebet Verten ud, hvor skal det saa gaae til? -

|X

KLAPHANNS

Ha bravo, bravo! -

|X

BÜRGERSCHECK

Hei! -

|X

BISTER

Nu troer jeg, at han kommer.